

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
na terenie Gminy Miasto Świnoujście w 2023 r.**

WPROWADZENIE

„Zwierzę jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę” (art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt - Dz. U. z 2022 r. poz. 572).

Niniejszy Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasto Świnoujście zwany dalej Programem jest zgodny z ustawą o ochronie zwierząt.

Określa on cele i zadania dotyczące opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz sposoby zapobiegania bezdomności zwierząt wraz z określeniem podmiotów i osób, które będą Program realizować oraz sposobów finansowania poszczególnych zadań.

Rozdział 1

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Podstawą prawną podjęcia przez Radę Miasta Świnoujście uchwały w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Miasto Świnoujście” jest art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572).

Program ma zastosowanie do zwierząt przebywających w granicach administracyjnych Gminy Miasto Świnoujście, w tym w szczególności do bezdomnych psów i kotów oraz wolno żyjących kotów.

Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, którego głównymi przyczynami są:

1. Porzucanie zwierząt przez właścicieli.
2. Niekontrolowane rozmnażanie zwierząt.
3. Ucieczki zwierząt.
4. Brak edukacji i wiedzy społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem zabiegów sterylizacji i kastracji.

Działania, które będą podjęte na podstawie Programu, ograniczą bezdomność zwierząt oraz poprawią warunki bytowe wolno żyjących kotów.

§ 2

Ilekoć w Programie mowa o:

1. Opiekunie kotów wolno żyjących – należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje opiekę nad kotami wolno żyjącymi na terenie Gminy Miasto Świnoujście oraz posiada identyfikator społecznego opiekuna kotów wolno żyjących, wydany przez Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa Urzędu Miasta Świnoujście.
2. Schronisku – należy przez to rozumieć Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu z siedzibą przy ul. Karsiborskiej 14.
3. Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Miasto Świnoujście.

4. Komisji Dialogu Społecznego ds. Ochrony Zwierząt i Przeciwdziałania Bezdomności – należy przez to rozumieć nieetatowy zespół zadaniowy powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Świnoujście Nr 254/2020 z dnia 23 kwietnia 2020 r.
5. Wydziale Ochrony Środowiska i Leśnictwa – należy przez to rozumieć Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa Urzędu Miasta Świnoujście.

Rozdział 2

CELE PROGRAMU

§ 3

1. Zapewnianie opieki nad zwierzętami bezdomnymi w rozumieniu art. 4 pkt 16 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt oraz kotami wolno żyjącymi.
2. Przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na terenie Gminy.
3. Zapobieganie wzrostowi populacji zwierząt bezdomnych oraz ograniczanie rozrodczości kotów wolno żyjących na terenie Gminy.
4. Propagowanie idei humanitarnego traktowania zwierząt.

Rozdział 3

ZADANIA PROGRAMU

§ 4

1. Zapewnianie bezdomnym zwierzętom domowym miejsca w schronisku dla zwierząt.
2. Odławianie bezdomnych zwierząt.
3. Poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
4. Ograniczanie populacji bezdomnych psów i kotów.
5. Elektroniczne znakowanie psów.
6. Zapewnianie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.
7. Sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami.
8. Usypianie ślepych miotów.
9. Zapewnienie miejsca bezdomnym zwierzętom gospodarskim.
10. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjno – informacyjnym.

Rozdział 4

ZAPEWNIANIE BEZDOMNYM ZWIERZĘTOM DOMOWYM MIEJSCA W SCHRONISKU DLA ZWIERZĄT

§ 5

1. Zadanie to realizuje podmiot prowadzący Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu przy ul. Karsiborskiej 14.
2. Podmiot prowadzący Schronisko przyjmuje i zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom domowym.
3. Szczegółowy sposób postępowania ze zwierzętami przebywającymi w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu określa regulamin Schroniska przyjęty zarządzeniem Prezydenta Miasta Świnoujście.
4. Regulamin Schroniska przywołany jest w umowie zawartej pomiędzy Gminą Miasto Świnoujście, a podmiotem prowadzącym Schronisko.

Rozdział 5

ODŁAWIANIE BEZDOMNYCH ZWIERZĄT

§ 6

1. Zadanie to realizuje podmiot prowadzący Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu.
2. Odłowieniu podlegają zwierzęta domowe i gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie istnieje możliwość ustalenia właściciela lub innej osoby, pod której opieką zwierzę się dotąd znajdowało.
3. Bezdomne zwierzęta na terenie wyznaczonym administracyjnymi granicami miasta Świnoujście podlegają stałemu odławianiu przez podmiot prowadzący Schronisko. Podmiot ten jest zobowiązany do podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do odłowienia bezdomnego zwierzęcia na podstawie własnych obserwacji, jak również na zgłoszenie mieszkańców, organizacji społecznych i służb publicznych.
4. Odławianie zwierząt winno być prowadzone za pomocą specjalistycznego sprzętu, który nie będzie stwarzał zagrożenia dla życia i zdrowia zwierząt, a także nie będzie zadawał im bólu i cierpienia.
5. Odławianie bezdomnego zwierzęcia winno być przeprowadzone w sposób sprawny, niezagrażający bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.
6. Środki transportu do przewozu zwierząt powinny zapewniać niezbędne warunki dla bezpiecznego i humanitarnego transportu zwierząt, określone w ustawie o ochronie zwierząt.
7. Odłowione zwierzęta domowe niezwłocznie przewożone są do Schroniska, a zwierzęta gospodarskie przewożone są do wyznaczonego w niniejszym Programie, gospodarstwa rolnego.
8. Po odłowieniu zwierzęta trafiające do Schroniska podlegają w szczególności następującym czynnościom i zabiegom:
 - 1) ocenie stanu zdrowia przez lekarza weterynarii;
 - 2) pomocy lekarsko – weterynaryjnej, jeśli to konieczne;
 - 3) umieszczeniu w pomieszczeniu przeznaczonym na kwarantannę;
 - 4) po upływie okresu kwarantanny bezdomne psy należy oznakować poprzez wszczepienie mikroprocesora oraz poddać niezbędnym szczepieniom profilaktycznym.
9. Właściciele lub opiekunowie zagubionych zwierząt przebywających w Schronisku mają prawo do ich odzyskania po udokumentowaniu prawa własności (książeczka zdrowia psa/kota, zaświadczenie o szczepieniu przeciwko wściekliznie lub potwierdzenie zapłaty podatku od posiadania psa, inne dokumenty). Przy braku dokumentów potwierdzających prawo własności psa lub kota dopuszcza się potwierdzenie pisemne świadków. Zachowanie psa lub kota, reakcja na imię może być również potwierdzeniem własności zwierzęcia. Właściciele lub opiekunowie zagubionych zwierząt gospodarskich mają prawo do ich odzyskania, po udokumentowaniu prawa własności.
10. Po upływie 14 dni pobytu w Schronisku, zwierzę nieodebrane przez właściciela lub opiekuna może zostać przekazane do adopcji.
11. Zwierzęta bezdomne mogą być doprowadzone do Schroniska również przez osoby trzecie.

Rozdział 6

POSZUKIWANIE WŁAŚCICIELI DLA BEZDOMNYCH ZWIERZĄT

§ 7

1. Zadanie to realizuje podmiot prowadzący Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu.
2. Przyjmując psa podmiot prowadzący Schronisko zobowiązany jest sprawdzić, czy zwierzę jest w jakikolwiek sposób oznakowane. W przypadku potwierdzenia

oznakowania psa, prowadzący Schronisko zobowiązany jest do powiadamiania (w jak najkrótszym czasie) właścicieli o zaistniałej sytuacji.

3. W przypadku braku możliwości odnalezienia właściciela zwierzęcia, podmiot prowadzący Schronisko podejmuje działania zmierzające do pozyskania nowego właściciela dla bezdomnego zwierzęcia.

W tym celu:

- 1) w Schronisku przyjmowane są wnioski od osób pragnących adoptować zwierzęta wraz ze wskazaniem ich gatunku, rasy, płci, wieku i innych istotnych cech;
 - 2) zwierzęta przebywające w Schronisku są okazywane potencjalnym osobom zainteresowanym ich adopcją, celem dokonania właściwego wyboru;
 - 3) na stronie internetowej Schroniska umieszczane są zdjęcia wraz ze szczegółowym opisem zwierząt przeznaczonych do adopcji;
 - 4) podmiot prowadzący Schronisko organizuje przedsięwzięcia promujące adopcję zwierząt oraz podejmuje współpracę z organizacjami pozarządowymi, statutowo zajmującymi się ochroną zwierząt, celem pozyskania nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt.
4. Adoptować zwierzęta bezdomne mogą osoby pełnoletnie, które zdolne są zapewnić im należyte warunki bytowania, po podpisaniu umowy adopcyjnej.
 5. Zwierzęta przebywające w Schronisku mogą być przekazane do adopcji po odbyciu 14-dniowej kwarantanny.

Rozdział 7

OGRANICZANIE POPULACJI BEZDOMNYCH PSÓW I KOTÓW

§ 8

1. Gmina ogranicza populację bezdomnych zwierząt poprzez obowiązkową sterylizację lub kastrację psów oraz kotów przyjętych do Schroniska, z wyjątkiem zwierząt, u których istnieją przeciwwskazania do wykonania tych zabiegów np. z uwagi na ich stan zdrowia lub wiek.
2. Gmina pokrywa koszty sterylizacji lub kastracji kotów wolno żyjących, o których mowa w § 11.

Rozdział 8

ELEKTRONICZNE ZNAKOWANIE ZWIERZĄT

§ 9

1. Gmina realizuje to zadanie za pośrednictwem wszystkich gabinetów weterynaryjnych prowadzących zakład leczniczy dla zwierząt w rozumieniu art. 5 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. U. z 2019 r., poz. 24), na terenie Miasta, zgodnie z poniższymi zasadami:
 - 1) Gmina zawiera umowy z gabinetami weterynaryjnymi na usługę elektronicznego znakowania psów. W ramach zawartej umowy lekarz weterynarii znakuje zwierzę oraz wprowadza dane do Międzynarodowej Bazy Danych Safe-Animal;
 - 2) właściciel zwierzęcia w celu znakowania, zgłasza się do gabinetu weterynaryjnego, wypełnia formularz pn. „Wniosek właściciela psa o wykonanie zabiegu elektronicznego oznakowania psa na koszt Miasta Świnoujście”, a także wyraża zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych dla potrzeb wynikających z realizacji Programu;
 - 3) nieodpłatne elektroniczne znakowanie psów przysługuje jedynie właścicielom zamieszkującym na terenie Gminy Miasto Świnoujście.

2. Podmiot prowadzący Schronisko realizuje to zadanie poprzez przekazywanie gabinetowi weterynaryjnemu do znakowania psów przyjmowanych do Schroniska.

Rozdział 9

ZAPEWNIANIE CAŁODOBOWEJ OPIEKI WETERYNARYJNEJ W PRZYPADKACH ZDARZEŃ DROGOWYCH Z UDZIAŁEM ZWIERZĄT

§ 10

1. Gmina Miasto Świnoujście zapewnia całodobową opiekę weterynaryjną w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt na terenie wyznaczonym administracyjnymi granicami Gminy Miasto Świnoujście, na podstawie zawartych porozumień z niżej wymienionymi lekarzami weterynarii prowadzącymi zakład leczniczy dla zwierząt w rozumieniu art. 5 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt (Dz. U. z 2019 r., poz. 24):
 - 1) VET” S.C. lek. wet. Jarosław Bobruk, lek. wet. Zdzisław Karalus, ul. Sikorskiego 2;
 - 2) Gabinet weterynaryjny – Anna Czerwińska, ul. Hugo Kołłątaja 11A/10a.
2. Zadaniem gabinetów weterynaryjnych jest objęcie opieką weterynaryjną bezdomnych zwierząt domowych i gospodarskich oraz kotów wolno żyjących, będących uczestnikami zdarzeń drogowych.
3. Bezdomne zwierzęta domowe oraz koty wolno żyjące po udzieleniu pomocy lekarskiej zostaną odebrane przez prowadzącego Schronisko i objęte dalszą opieką weterynaryjną na koszt Gminy.
4. Po udzieleniu pomocy lekarskiej, bezdomne zwierzęta gospodarskie zostaną podjęte za pośrednictwem zarządzającego Schroniskiem przy udziale środka transportu, który zapewnia prowadzący gospodarstwo rolne, do którego trafi bezdomne zwierzę gospodarskie.
5. Pozostałe zwierzęta (z wyłączeniem zwierząt posiadających właściciela) będące uczestnikami zdarzeń drogowych, zostaną podjęte i przewiezione do ośrodka rehabilitacji zwierząt, upoważnionego do świadczenia niniejszych usług, z którym Gmina podpisała umowę, celem udzielenia im opieki i pomocy weterynaryjnej, tj. Ośrodka Rehabilitacji Dzikich Zwierząt, Warnowo 5/1, 72-518 Ładzin.
6. Potrzebę uprzątnięcia martwych kotów wolno żyjących lub zwierząt bezdomnych uczestniczących w zdarzeniach drogowych zgłosić należy do Wydziału Ochrony Środowiska i Leśnictwa Urzędu Miasta Świnoujście lub bezpośrednio do Firmy Remondis Szczecin Sp. z o.o. oddz. w Świnoujściu.

Rozdział 10

SPRAWOWANIE OPIEKI NAD WOLNO ŻYJĄCYMI KOTAMI

§ 11

1. Opiekę nad wolno żyjącymi kotami realizuje Gmina za pośrednictwem organizacji społecznych, których statutowym zadaniem jest ochrona zwierząt lub społecznych opiekunów kotów wolno żyjących.
2. Celem opieki nad zwierzętami wymienionymi w ust. 1 jest:
 - 1) pomoc w przetrwaniu kotom w trudnych warunkach pogodowych;
 - 2) tworzenie warunków do godnego współistnienia kotów i ludzi;
 - 3) ograniczenie populacji kotów;
 - 4) zapewnienie opieki weterynaryjnej.
3. Gmina zapewnia opiekę nad zwierzętami wymienionymi w ust. 1 poprzez:

- 1) zakup w okresie jesienno-zimowym karmy. Karmę pracownicy Wydziału Ochrony Środowiska i Leśnictwa wydają opiekunom kotów wolno żyjących;
- 2) zakup budek dla kotów, które posadowione będą w miejscach wskazanych przez opiekunów, jedynie w przypadku uzyskania zgody właściciela terenu, na którym ma stać budka. Za utrzymanie czystości w budce oraz na terenie wokół niej odpowiada opiekun kotów wolno żyjących;
- 3) zapewnienie opieki weterynaryjnej kotom:
 - a) Gmina zapewnia opiekę weterynaryjną chorym kotom na podstawie zawartych porozumień z lekarzami weterynarii, prowadzącymi zakład leczniczy dla zwierząt w rozumieniu art. 5 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt reprezentującymi poniższe gabinety:
 - „VET” S.C. lek. wet. Jarosław Bobruk, lek. wet. Zdzisław Karalus, ul. Sikorskiego 2,
 - „BROS VET” Przychodnia Weterynaryjna, lek. wet. Maciej Kolanek, ul. Warszawska 29,
 - „KOALA” Sklepy Zoologiczne, Przychodnia Weterynaryjna, lek. wet. Jakub Kolanek, ul. Warszawska 29.
 - b) do korzystania z pomocy w leczeniu chorych kotów, o której mowa w ppkt a) są uprawnieni opiekunowie kotów oraz prowadzący Schronisko, który zobowiązany jest do udzielenia pomocy opiekunom, m. in. w ich wyłapaniu,
 - c) koty wolno żyjące do Schroniska przyjmowane są wyłącznie na czas rekonwalescencji.
- 4) ograniczenie populacji kotów:
 - a) Gmina pokrywa całkowity koszt zabiegów sterylizacji lub kastracji,
 - b) zabiegi, o których mowa w ust. 2, ppkt 3) wykonywane są w gabinecie weterynaryjnym, prowadzącym zakład leczniczy dla zwierząt w rozumieniu art. 5 ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt, tj. „VET” S.C. lek. wet. Jarosław Bobruk, lek. wet. Zdzisław Karalus, ul. Sikorskiego 2,
 - c) koty dostarczane są na zabieg do gabinetu weterynaryjnego przez opiekunów społecznych ich staraniem i na ich koszt, bądź przez prowadzącego Schronisko, który zobowiązany jest do udzielenia pomocy opiekunom, m.in. w ich wyłapaniu,
 - d) kot po okresie rekonwalescencji wypuszczany jest w miejscu jego dotychczasowego pobytu, przez opiekuna lub przez prowadzącego Schronisko.
4. Promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do kotów wolno żyjących, realizowane jest poprzez:
 - 1) działania edukacyjne w zakresie humanitarnego traktowania kotów wolno żyjących, odpowiedzialnego i zgodnego z prawem ich traktowania – realizuje prowadzący Schronisko oraz Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa;
 - 2) współpracę z organizacjami pozarządowymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, w celu usprawnienia sterylizacji/kastracji i dokarmiania kotów w mieście oraz znajdowania domów adopcyjnych dla kotów, które z uwagi na stan zdrowia, wiek lub utratę dotychczasowego miejsca bytowania, na skutek działalności człowieka, nie mogą dłużej żyć na wolności – realizuje prowadzący Schronisko oraz Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa;
 - 3) przygotowanie i rozpropagowanie apelu do zarządców i właścicieli nieruchomości na terenie Gminy o przystosowanie obiektów tak, aby wolno żyjące koty znalazły schronienie – realizuje prowadzący Schronisko, Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa.

Rozdział 11

USYPIANIE ŚLEPYCH MIOTÓW

§ 12

1. Usypianiu mogą podlegać wyłącznie zwierzęta, które są jeszcze ślepe i nie ma możliwości zapewnienia im właściciela.
2. Usypianie ślepych miotów zwierząt, zgodnie z zapisami art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt, realizuje podmiot prowadzący Schronisko dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu.
3. Decyzję o kwalifikacji miotu do usypienia podejmuje lekarz weterynarii.
4. Zabiegi usypiania ślepych miotów wykonywane są przez lekarza weterynarii.
5. Po usypieniu zwłoki zwierzęce przekazywane są do utylizacji.

Rozdział 12

ZAPEWNIANIE MIEJSCA BEZDOMNYM ZWIERZĘTOM GOSPODARSKIM

§ 13

Zadanie realizuje Gmina Miasto Świnoujście za pośrednictwem gospodarstw rolnych w Świnoujściu przy ul. Krzywej 11, ul. 1 Maja 65, ul. Zalewowej 39 oraz ul. Promowej 3.

Rozdział 13

PODEJMOWANIE DZIAŁAŃ O CHARAKTERZE EDUKACYJNO – INFORMACYJNYM

§ 14

1. Działania edukacyjne w zakresie odpowiedzialnej i właściwej opieki nad zwierzętami, ich humanitarnego traktowania, propagowania sterylizacji i kastracji oraz elektronicznego znakowania zwierząt, a także adopcji zwierząt bezdomnych realizują: prowadzący Schronisko oraz Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa.
2. Współpraca z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w organizowaniu akcji, konkursów bądź prelekcji i innych przedsięwzięć, których celem jest propagowanie zapobiegania bezdomności zwierząt i właściwego stosunku do nich realizują prowadzący Schronisko oraz Wydział Ochrony Środowiska i Leśnictwa.
3. Podmiot prowadzący Schronisko będzie podejmował działania o charakterze edukacyjno – informacyjnym m.in. poprzez:
 - 1) zachęcanie szkół do odwiedzania schroniska, zakładanie kół przyjaciół schroniska (np. w celu regularnego wychodzenia z psami na spacer), zorganizowanie dni otwartych schroniska, aukcji, loterii oraz innych działań marketingowych, które winny być prowadzone m.in. za pośrednictwem mediów, na terenie schroniska oraz w placówkach oświatowych;
 - 2) edukację właścicieli zwierząt w zakresie sprawowania odpowiedzialnej i właściwej opieki nad nimi oraz ich humanitarnego traktowania;
 - 3) propagowanie adopcji zwierząt bezdomnych;
 - 4) informowanie o zakazach dotyczących handlu zwierzętami domowymi oraz propagowanie zakupu zwierząt domowych, a w szczególności psów i kotów z legalnych źródeł.
4. Komisja Dialogu Społecznego ds. Ochrony Zwierząt i Przeciwdziałania Bezdomności diagnozuje i zgłasza Prezydentowi Miasta Świnoujście potrzeby w sferze działań na rzecz ochrony i opieki nad zwierzętami.

FINANSOWANIE PROGRAMU

§ 15

1. Na realizację Programu na rok 2023 planuje się kwotę **713.000 zł**.
2. Finansowanie poszczególnych zadań Programu kształtuje się następująco:
 - 1) zadania wykonywane w ramach prowadzenia Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Świnoujściu – **490.000 zł**, w tym m. in.:
 - a) sterylizacja i kastracja zwierząt bezdomnych oraz kotów wolno żyjących,
 - b) zapewnienie bezdomnym zwierzętom domowym miejsca w schronisku,
 - c) odławianie bezdomnych zwierząt,
 - d) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
 - e) elektroniczne znakowanie zwierząt przebywających w schronisku.
 - 2) ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez ich sterylizację lub kastrację – **45.000 zł**;
 - 3) elektroniczne znakowanie psów – **10.000 zł**;
 - 4) zapewnianie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt oraz zapewnianie opieki weterynaryjnej dla chorych kotów wolno żyjących – **145.000 zł**;
 - 5) zapewnianie miejsca bezdomnym zwierzętom gospodarskim w gospodarstwie rolnym – **3.000 zł**;
 - 6) pomoc opiekunom kotów wolno żyjących poprzez zakup karmy w okresie jesienno-zimowym – **20.000 zł**.